

U S T A W A

z dnia 8 stycznia 1951 r.

o obywatelstwie polskim.

R o z d z i a ł 1.

Obywatele polscy.

Art. 1. Obywatel polski nie może być równocześnie obywatelem innego Państwa.

Art. 2. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy są obywatelami polskimi osoby, które:

- 1) posiadają obywatelstwo polskie na podstawie dotychczasowych przepisów,
- 2) przybyły do Polski Ludowej jako repatrianci,
- 3) uzyskały stwierdzenie swej polskiej narodowości na podstawie: ustawy z dnia 28 kwietnia 1946 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego osób narodowości polskiej zamieszkałych na obszarze Ziemi Odzyskanych (Dz. U. R. P. Nr 15, poz. 106), dekretu z dnia 22 października 1947 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego osób narodowości polskiej zamieszkałych na obszarze b. Wolnego Miasta Gdańska (Dz. U. R. P. Nr 65, poz. 378) lub przepisów, obowiązujących poprzednio w tym przedmiocie.

Art. 3. Właściwa władza może uznać za obywateli polskich osoby, które nie odpowiadają wymaganiom artykułu poprzedzającego, zamieszkują jednak w Polsce co najmniej od dnia 9 maja 1945 r., chyba że przybyły do Polski jako cudzoziemcy określonej przynależności państwowej i traktowane były w Polsce jako cudzoziemcy.

Art. 4. Obywatelem polskim nie jest osoba, która wprawdzie w dniu 31 sierpnia 1939 r. miała obywatelstwo polskie, jednak mieszka stale za granicą i:

- 1) w związku ze zmianą granic Państwa Polskiego nabyła zgodnie z umową międzynarodową obywatelstwo innego państwa albo
- 2) jest narodowości rosyjskiej, białoruskiej, ukraińskiej, litewskiej, łotewskiej lub estońskiej albo
- 3) jest narodowości niemieckiej, chyba że małżonek tej osoby ma obywatelstwo polskie i zamieszkuje w Polsce.

Art. 5. 1. Zawarcie związku małżeńskiego przez obywatela polskiego z osobą, nie będącą obywatelem polskim, nie powoduje zmian w obywatelstwie małżonków.

2. Zmiana obywatelstwa jednego z małżonków nie pociąga za sobą zmiany w obywatelstwie drugiego małżonka.

R o z d z i a ł 2.

Nabycie obywatelstwa polskiego.

Art. 6. Dziecko nabywa obywatelstwo polskie, gdy:

- 1) oboje rodzice są obywatelami polskimi albo
- 2) jedno z rodziców jest obywatelem polskim, a drugie jest nieznane albo nieznane lub nieokreślone jest jego obywatelstwo.

Art. 7. Dziecko, urodzone lub znalezione w Polsce, nabywa obywatelstwo polskie, gdy oboje rodzice są nieznanymi albo nieznane lub nieokreślone jest ich obywatelstwo.

Art. 8. 1. Dziecko, urodzone w Polsce, którego jedno z rodziców jest obywatelem polskim, a drugie — obywatelem innego państwa, nabywa obywatelstwo polskie, chyba że oboje rodzice w oświadczeniu, złożonym zgodnie przed właściwą władzą w ciągu miesiąca od dnia urodzenia się dziecka, wybiorą dla niego obywatelstwo tego państwa obcego, którego obywatelem jest drugie z rodziców, jeśli prawo tego państwa zezwala na nabycie jego obywatelstwa w ten sposób.

2. W braku porozumienia między rodzicami każde z nich może zwrócić się o rozstrzygnięcie do sądu w ciągu miesiąca od dnia urodzenia się dziecka.

3. Dziecko, które nabyło obce obywatelstwo w trybie, przewidzianym w ust. 1 i 2, może po ukończeniu lat trzynastu wybrać obywatelstwo polskie przez odpowiednie oświadczenie, złożone przed właściwą władzą.

Art. 9. Przepisy artykułu poprzedzającego stosuje się także do dzieci, urodzonych za granicą z rodziców, z których jedno jest obywatelem polskim, a drugie — obywatelem innego państwa, jeżeli prawo tego państwa stosuje te same zasady do obywatelstwa dzieci, urodzonych w Polsce z rodziców różnego obywatelstwa.

Art. 10. 1. Cudzoziemcowi można na jego prośbę nadać obywatelstwo polskie.

2. Nadanie obywatelstwa polskiego może być uzależnione od złożenia dowodu zwolnienia z obcego obywatelstwa.

3. Osoby, przybywające do Polski jako repatrianci w trybie ustalonym przez właściwe władze, nabywają obywatelstwo polskie z mocy prawa.

R o z d z i a ł 3.

Utrata obywatelstwa polskiego.

Art. 11. 1. Obywatel polski może nabyć obywatelstwo obce jedynie po uzyskaniu zezwolenia władzy polskiej na zmianę obywatelstwa.

2. Zezwolenie na zmianę obywatelstwa, udzielone rodzicom, rozciąga się na dzieci, pozostające pod ich władzą rodzicielską.

3. Zezwolenie na zmianę obywatelstwa, udzielone jednemu z rodziców, rozciąga się na dzieci, pozostające pod jego władzą rodzicielską, gdy drugie z rodziców nie jest obywatelem polskim lub — będąc obywatelem polskim — wyrazi przed właściwą władzą zgodę na zmianę obywatelstwa dzieci. Jeżeli drugie z rodziców sprzeciwia się zmianie obywatelstwa lub gdy porozumienie się rodziców napotyka trudne do przewyciężenia przeszkody — sprawę rozstrzyga sąd.

4. Zezwolenie rozciąga się na dzieci w wieku powyżej trzynastu lat jedynie za ich zgodą.

5. Nabycie obywatelstwa obcego zgodnie z ust. 1—4 pociąga za sobą utratę obywatelstwa polskiego.

Art. 12. 1. Obywatel polski, który przebywa za granicą, może być pozbawiony obywatelstwa polskiego, jeżeli:

- 1) naruszył obowiązek wierności wobec Państwa Polskiego,
- 2) działał na szkodę żywotnych interesów Polski Ludowej,
- 3) nielegalnie opuścił obszar Państwa Polskiego po dniu 9 maja 1945 r.,
- 4) odmówił powrotu do kraju na wezwanie właściwej władzy,
- 5) uchyla się od wykonania obowiązku wojskowego,
- 6) skazany został za granicą za zbrodnię pospolitą lub jest recydywistą.

2. Pozbawienie obywatelstwa polskiego można rozciągnąć na zamieszkałe za granicą dzieci pozbawionego, które nie ukończyły lat trzynastu.

R o z d z i a ł 4.

Postępowanie.

Art. 13. 1. O nadaniu i utracie obywatelstwa polskiego orzeka Rada Państwa.

2. Orzeczenie Rady Państwa o utracie obywatelstwa polskiego następuje na wniosek Prezesa Rady Ministrów.

3. Ogłoszenie w Monitorze Polskim orzeczenia o pozbawieniu obywatelstwa polskiego zastępuje doręczenie orzeczenia.

Art. 14. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia władze właściwe do orzekania we wszystkich sprawach, dotyczących obywatelstwa, a nie zastrzeżonych właściwości Rady Państwa.

R o z d z i a ł 5.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 15. 1. Orzeczenia, zapadłe przed dniem 1 września 1939 r. na podstawie przepisów ustawy z dnia 31 marca 1938 r. o pozbawieniu obywatelstwa (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 191), nie mają skutku prawnego przeciw osobom, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy mają miejsce zamieszkania w Polsce.

2. Osobom zamieszkałym za granicą może Rada Państwa przywrócić obywatelstwo polskie, którego zostały pozbawione w trybie, określonym w ustępie po-

przedzającym, jeżeli obywatelstwo polskie nie zostało im przywrócone przed wejściem w życie niniejszej ustawy.

Art. 16. Przepisy niniejszej ustawy stosuje się także do obywatelstwa dzieci urodzonych i znalezionych w Polsce przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 17. 1. Tracą moc dotychczasowe przepisy w przedmiotach objętych niniejszą ustawą.

2. W szczególności tracą moc:

- 1) ustawa z dnia 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 44) wraz z późniejszymi zmianami,
- 2) ustawa z dnia 26 września 1922 r. o uregulowaniu prawa wyboru obywatelstwa polskiego przez obywateli b. cesarstwa austriackiego lub b. królestwa węgierskiego i prawa wyboru obywatelstwa obcego przez b. obywateli tych państw, posiadających obywatelstwo polskie (Dz. U. R. P. Nr 88, poz. 791),

- 3) ustawa z dnia 31 marca 1938 r. o pozbawieniu obywatelstwa (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 191),
- 4) ustawa z dnia 28 kwietnia 1946 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego osób narodowości polskiej zamieszkałych na obszarze Ziemi Odzyskanych (Dz. U. R. P. Nr 15, poz. 106),
- 5) dekret z dnia 22 października 1947 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego osób narodowości polskiej zamieszkałych na obszarze b. Wolnego Miasta Gdańska (Dz. U. R. P. Nr 65, poz. 378),
- 6) art. 110 i 111 ustawy z dnia 4 lutego 1950 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr 6, poz. 46).

Art. 18. Wykonanie ustawy porucza się Radzie Państwa i Prezesowi Rady Ministrów.

Art. 19. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *B. Bierut*

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*